

PATVIRTINTA
Kauno Algio Žikevičiaus
saugaus vaiko mokyklos
direktorius 2018 m. rugsėjo 10 d.
įsakymu Nr. V-101

KAUNO ALGIO ŽIKEVIČIAUS SAUGAUS VAIKO MOKYKLOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) (toliau – Turizmo renginiai) organizavimo tvarką Kauno Algio Žikevičiaus saugaus vaiko mokykloje. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-330 patvirtintu „Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu“.
2. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių mokinių saugumą.
3. Aprašas taikomas mokiniams iki 18 metų imtinai ir mokytojams, organizuojantiems ir vykdančioms turizmo renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų.
4. Mokinių grupės, keliaudamos visuomeniniais, vandens keliais, draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.
5. Apraše vartojamos sąvokos:
 - 5.1. **ekskursija** – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;
 - 5.2. **gidas** – asmuo, kuris teikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;
 - 5.3. **išvyka** – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą naudojantis transporto priemonėmis;
 - 5.4. **sąskrydis** – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;
 - 5.5. **turizmo renginio vadovas** – asmuo (mokytojas), turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;
 - 5.6. **turistinė stovykla** – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;
 - 5.7. **vaikų turizmo renginys** – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

- 5.8. **varžybos** – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;
- 5.9. **žygis** – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones.
6. Kitos Apraše naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II. TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

7. Žygio, ekskursijos, išvykos programas ir sąskrydžio, varžybų nuostatus rengia turizmo renginio vadovas, tvirtina Kauno Algio Žikevičiaus saugaus vaiko mokyklos direktorius.

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

8. Mokiniam leidžiama dalyvauti tokiuose turizmo renginiuose:
- 8.1. vienos dienos trukmės žygiuose, išvykose ir mokomosiose ekskursijose ar edukaciniuose renginiuose, vykstančiuose užsiėmimų metu muziejuose, parodų salėse ir pan.;
- 8.2. žygiuose pėsčiomis;
- 8.3. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis;
- 8.4. žygiuose dviračiais;
- 8.5. sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;
- 8.6. Vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu ir tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.
9. Mokiniai nuo 14 metų iš renginių Kauno mieste gali grįžti savarankiškai.
10. Mokinių grupei, dalyvaujančiai turizmo ar edukaciniuose renginiuose, išvykose už mokyklos ribų, direktorius įsakymu skiria turizmo renginio vadovą:
- 10.1. kai į išvyką ar renginį Kauno mieste vyksta neformaliojo ugdymo mokytojas su savo grupe, o numatoma rizikos tikimybė yra minimali, vienam vadovui gali būti leidžiama vyksti su didesne nei 15 mokinių grupe.
- 10.2. rengiant 1–3 dienų turistines keliones, žygius, ekskursijas dalyvių skaičius neturi viršyti 15 dalyvių, priskiriamų vienam vadovui;
- 10.3. į daugiau nei 3 dienų trunkantį žygį pėsčiomis, išvyką gali vyksti ne didesnė kaip 15 mokinių grupė, o žygiuose vandens keliais, dviračiais – ne daugiau kaip 12 dalyvių ir 2 vadovai. Jei norinčių keliauti yra daugiau sudaromos naujos grupės, kurios gali keliauti tuo pačiu maršrutu;
11. Mokyklos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:
- 11.1. įsakymu tvirtina turizmo renginio programą, dalyvių sąrašą, turizmo renginio vadovo (-ų) kandidatūrą (-as);
- 11.2. jei reikia, skiria vieną ar kelis lydinčius asmenis, atsižvelgdamas į galimas rizikas;
- 11.3. nurodo turizmo renginio vadovui supažindinti mokinius su renginio saugos ir sveikatos

instrukcijomis pasirašytinai (privaloma pasirašyti nuo 14 metų).

11.4. turizmo renginio vadovu skiria asmenį, turintį pedagoginio darbo patirtį ir atitinkamą kvalifikaciją (vadovo padėjėju gali būti skiriamas ir kitas asmuo, turintis dalyvavimo su vaikais ir paaugliais turizmo renginiuose patirtį).

12. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginių mokinių saugumą:

12.1. rengdamas kelionės, žygio, ekskursijos, išvykos programą, nurodo tikslus ir uždavinius, numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, maitinimo galimybes, poilsio ir nakvynės vietą, numato rizikos veiksnius ir prevencines priemones);

12.2. rengdamas sąskrydžio, turistinės stovyklos, varžybų, konkursų nuostatus numato tikslus ir uždavinius, parengia programą, nustato dalyvavimo sąlygas, užduotis. Stovyklavietei parenka vietą pagal gamtosaugos reikalavimus. Numato buities ir higienos sąlygas, nurodo saugos ir sveikatos rizikos veiksnius ir prevencines priemones;

12.3. prieš tris darbo dienas parengia ir pateikia direktoriaus pavadootojui ugdymui nustatytos formos turistinio renginio prašymą (2 priedas). Apie organizuojamą renginį ne vėliau kaip prieš penkias dienas informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) pateikdamas išsamią informaciją raštu tėvų pranešimo/sutikimo formoje. Jeigu mokiniai vyksta į kelionę su nakvyne arba už Kauno miesto ribų, gauna vieno iš tėvų (globėjų, rūpintojų) pasirašytą sutikimą (3 priedas).

12.4. Jei turizmo renginio specifiška yra nepilnai apibrėžta 3-iaame priede pateiktoje formoje, renginio vadovas tėvams (globėjams, rūpintojams) gali pateikti kitokią tėvų sutikimo jų vaikams

12.5. organizuoja mokinių, išvykstančių už mokyklos ribų saugos ir sveikatos instruktavimą pasirašytinai: mokiniai pasirašo neformaliojo švietimo dienyne instruktažų lape arba „Renginiuose dalyvaujančių vaikų saugos instruktavimų registravimo žurnale“ (4 priedas).

12.5. turizmo renginio vadovas pasirašo neformaliojo švietimo dienyno lape „Saugaus elgesio ir kiti instruktažai“ arba „Renginiuose dalyvaujančių vaikų saugos instruktavimų registravimo žurnale“ (4 priedas).

12.6. Jei turizmo renginys vyksta ilgiau kaip 1 dieną ar už Lietuvos Respublikos ribų, būtinas tėvų (globėjų, rūpintojų) raštiškas sutikimas.

12.7. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa užtikrina mokinių saugą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

12.8. susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugai, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.

12.9. esant reikalui mokinių sąrašą papildo mokinių ir/ar jų tėvų (globėjų, rūpintojų) telefonų numeriais;

13. Renginio vadovas instruktuoja mokinius:

13.1. aptaria renginio tikslus, uždavinius, programą, kiekvieno dalyvio užduotis, aprangos ir higienos reikalavimus, maitinimą, pinigines išlaidas, transportą, užsiėmimų ir poilsio laiką;

13.2. nurodo rizikos veiksnius ir saugos priemones rizikai išvengti ar sumažinti;

- 13.3. supažindina su direktoriaus įsakymu patvirtinta instrukcija „Privalomas saugus mokinių elgesys ekskursijų, išvykų, žygių metu“ (1 priedas), atkreipdamas dėmesį į tas dalis, kurios aktualios renginiui, papildo saugos reikalavimais, būdingais organizuojamam renginiui;
- 13.4. instruktoja apie saugų elgesį edukacinių užsiėmimų metu;
- 13.5. primena pirmosios pagalbos teikimo taisykles, supažindina su vaistinėle;
14. Renginio vadovas atsako už mokinių saugą ir sveikatą iki renginio pabaigos.
15. Po renginio informuoja mokyklos vadovybę apie renginio eigą ir parengia informaciją, kuri skelbiama mokyklos interneto svetainėje.
16. Turizmo renginiuose dalyvaujantys mokiniai:
 - 16.1. prieš turizmo renginį susipažįsta su programa, pasiskirsto pareigomis, užduotimis ir kt.;
 - 16.2. pasirašo saugos ir sveikatos instruktažą (privaloma pasirašyti nuo 14 metų);
 - 16.3. privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, neatsiskirti nuo grupės, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus.
17. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) gavę pranešimą apie mokinių išvykimą už mokyklos ribų:
 - 17.1. susipažįsta su renginio tikslais, uždaviniais, programa, išlaidomis bei kitomis sąlygomis ir ne vėliau kaip prieš tris dienas pateikia sutikimą;
 - 17.2. jeigu renginys vyksta Kauno mieste, o renginio organizatoriai negauna tėvų (globėjų, rūpintojų) pranešimo apie draudimą sūnui/dukrai dalyvauti renginyje, tai laikoma tėvų sutikimu;
 - 17.3. jeigu renginys vyksta už Kauno miesto ribų arba renginys vyksta su nakvyne, tėvai (globėjai, rūpintojai) pateikia sutikimą raštu. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pasirašytas sutikimas gražinamas renginio organizatoriui nurodant tėvų (globėjų, rūpintojų) telefono numerį;
 - 17.4. prisiima atsakomybę dėl savo sūnaus/dukros elgesio.
 - 17.5. padeda savo sūnui/dukrai pasiruošti turizmo renginiui ar išvykai, pasirūpina būtinomis priemonėmis ir kelionpinigiais;
 - 17.6. aptaria su sūnumi/dukra aplinkybes, dėl kurių gali kilti pavojus gyvybei ir sveikatai, taip pat kultūringo bendravimo normas ir keliautojo etiką;
 - 17.7. jeigu mokinytis (ė) grubiai pažeidžia saugos ir sveikatos taisykles, į renginio vietą gali būti iškviečiami tėvai (globėjai, rūpintojai);

IV. MAUDYMOŠI REIKALAVIMAI

18. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.
19. Vykstant turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 79:2004 „Vaikų vasaros poilsio stovyklos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimais“, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-275 (Žin., 2004, Nr.44-2956) reikalavimais:

- 19.1. maudymosi vietų vaikams ribos turi būti pažymėtos; gylis maudymosi vietose turi būti ne didesnis kaip 0,7 metro vaikams, nemokantiems plaukti, bei ne didesnis kaip 1,3 metro mokyklinio amžiaus mokantiems plaukti vaikams;
- 19.2. maudymosi vietose priėjimas prie vandens turi būti neslidus, neklampus;
- 19.3. maudymosi vietose neturi būti šalto gruntinio vandens versmių, verpetų, didelių bangų, vandens telkinio dugnas neturi būti akmenuotas, klampus, duobėtas, užterštas, vandens paviršius neturi būti apaugęs dumbliais;
20. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
21. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.
22. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.
23. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

V. KITI REIKALAVIMAI

24. Kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse.
25. Draudžiama naikinti priešgaisrinius įrenginius, deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus.
26. Pastebėjus gaisrą, skubiai pranešti apie jį specialiosioms tarnyboms.
27. Vykstant į turizmo renginį rekomenduojama nesivežti greitai gendančių maisto produktų, pasirūpinti tinkama sezonui apranga, turėti pirmosios medicinos pagalbos rinkinį, susirgus iškviešti greitąją medicinos pagalbos tarnybą telefonu 112.
28. Turizmo renginiuose laikytis saugaus eismo taisyklių ir žmogaus saugos reikalavimų.

VI. TURIZMO RENGINIŲ IR IŠVYKŲ UŽ MOKYKLOS RIBŲ DOKUMENTAI

29. Šis aprašas yra Kauno Algio Žikevičiaus saugaus vaiko mokyklos dokumentas, kuriuo privalo vadovautis turizmo renginių organizatoriai ir dalyviai.
30. Aprašo priedai:
 - 30.1. saugaus mokinių elgesio turistinių renginių metu instrukcija (1 priedas);
 - 30.2. išvykos su mokiniais prašymo forma (2 priedas);
 - 30.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimas dėl mokinio dalyvavimo turizmo renginyje forma (3 priedas).
31. Visi išvardyti dokumentai, taip pat mokyklos direktoriaus įsakymas dėl renginio ar išvykos organizavimo ir direktoriaus įsakymu patvirtinti nuostatai, programos yra juridinis pagrindas, renginiui organizuoti ir vykdyti Mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašo.

KAUNO ALGIO ŽIKEVIČIAUS SAUGAUS VAIKO MOKYKLA (190143547)

**TURISTINIŲ RENGINIŲ
SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA**

I. BENDROJI DALIS

1. Patvirtinta instrukcija yra norminis dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus renginių metu, kad nebūtų padaryta žala mokinių saugai, sveikatai ir gamtai.
2. Instrukcija nusako su mokinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų kiekviename renginio etape.
3. Renginio vadovas atsako už vaikų gyvybę ir saugumą renginio metu.
4. Renginyje gali dalyvauti vaikai, turintys ne mažiau kaip 7 metus, susipažinę su saugaus elgesio taisyklėmis.
5. Renginio dalyviai privalo žinoti ir vykdyti saugaus elgesio taisykles, saugoti savo ir kitų renginio dalyvių sveikatą. Susipažinti su patalpų evakuacijos planais ir gesintuvų vietomis.
6. Draudžiama dalyvauti renginyje susirgus, turint traumą.
7. Draudžiama dirbti netvarkingoje patalpoje, sporto aikštyne, su techniškai netvarkingomis techninėmis priemonėmis, įrankiais, prietaisais, kitomis priemonėmis.
8. Draudžiama atsivesti į renginį pašalinius asmenis.
9. Pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma drausminė atsakomybė pagal nustatytą tvarką.

**II. GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI IŠVYKŲ METU. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ
POVEIKIO**

10. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, laukiant autobuso ar autobuse. Saugos priemonė- laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų autobuse.
11. Traumos ir sužalojimai renginiuose. Saugos priemonės- instruktažas apie saugų elgesį gatvėse, nuolatinis mokinių stebėjimas išvykos metu.
12. Traumos ir sužalojimai klasėje. Saugos priemonė - instruktažas apie saugų elgesį užsiėmimų metu. Nuolatinis mokinių stebėjimas.
13. Skrandžio negalavimai. Saugos priemonė- išankstinis pokalbis apie taisyklingą maisto produktų pasirinkimą ir higienos normų laikymąsi.

III. VEIKSMAI PRIEŠ IŠVYKŲ PRADŽIĄ

14. Parengiama renginio ar išvykos programa arba nuostatai, numatomas detalus maršrutas.

15. Tėvų informavimas apie numatomos renginio tikslus, maršrutus, išvykimo ir atvykimo laiką ir vietą, vaikų mitybą, saugą, pinigines išlaidas.

16. Dalyviai supažindinami su maršrutu ir programa, tikslais ir uždaviniais, su aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais, pasiskirsto pareigomis, gauna užduotis.

17. Vaikų saugos instruktavimų žurnalo pildymas.

18. Direktorius tvirtina renginio programą, dalyvių sąrašą, saugos ir sveikatos instrukciją

19. Mokinių informavimas apie išvykimo ir atvykimo vietą ir laiką.

20. Mokinių informavimas, kad jie privalo vykdyti išvykos vadovo nurodymus. Atvykusiųjų patikrinimas, suskaičiuojant atvykusius renginio dalyvius.

IV. VEIKSMAI IŠVYKŲ METU

21. Visi griežtai laikosi mokytojų nurodymų ir saugos, elgesio ir etiketo reikalavimų. Esant reikalui suteikiama pirmoji pagalba.

22. Nuolat teikiama informacija vaikams apie atvykimo į punktus laiką, susirinkimo vietas.

23. Renginyje neatsiskirti nuo draugų. Stebima, kad mokiniai neatsiskirtų nuo grupės.

24. Skiriamas laikas mokiniams pavalgyti.

25. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti kitokio nereikalingo triukšmo.

Draudžiama garsiai kalbėti, blaškyti kitų dėmesį, trukdyti gidui.

26. Nedelsiant informuoti renginio vadovą, lydinčius asmenis apie sveikatos būklės pablogėjimą ar kitus atsiradusius pavojus. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti grupės mokytoją.

27. ELGESYS AUTOBUSE

27.1. Autobuso laukti nurodytoje vietoje, o jam atvykus – nebėgti, įlipant ir išlipant nesistumdėti, laikytis eilės. Autobuse visada sėdėti tose pačiose vietose: nevaikščioti, netriukšmauti;

27.2. klausytis gido pasakojimo, vykdyti mokytojo nurodymus;

27.3. autobusui sustojus, savavališkai nelipti iš jo, o laukti mokytojo nurodymų;

27.4. išlipdami iš autobuso turi žinoti sustojimo tikslą ir grįžimo į autobusą laiką;

27.5. laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse: draudžiama šiukšlinti, triukšmauti, vaikščioti, iškišti rankas, mojuoti, rodyti gestus kitiems eismo dalyviams, išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.

27.6. Išlipti iš transporto priemonės tik jai visiškai sustojus;

27.7. šiukšles dėti į polietileningus maišelius, o išlipus išmesti į konteinerius;

27.8. Gatvėje, viešajame transporte vengti ėjimo prieš judėjimą, prasielenkti su praeiviais iš dešinės pusės, laikytis saugumo, mandagumo taisyklių, nesudaryti avarinės situacijos.

28. EDUKACINIAI UŽSIĖMIMAI

28.1. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą.

28.2. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.

28.3. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

28.4. atidarius langus išvėdinimui, saugumo tikslais, prie jų nebūti, nemėtyti šiukšlių, nešūkauti.

- 28.5. negalima pro atidarytą langą iškišti jokios kūno dalies, o išeinant – langus uždaryti;
- 28.6. atsargiai elgtis su elektros prietaisais – jungikliais, rozetėmis ir kt. Pastebėjus menkiausius sutrikimus – pranešti mokytojui;
- 28.7. nesinaudoti degtukais, žiebtuvėliais, nedeginti žvakių ir pan. Pamačius dūmus ar pajautus degėsių kvapą nedelsiant pranešti mokytojui;
- 28.8. neatsinešti ir nevertoti greitai gendančių produktų;
- 28.9. saugoti asmeninius daiktus;
- 28.10. klasių, kitų patalpų duris uždaryti gražiai, jų netrankant;
- 28.11. tvarkingai susidėti asmeninius daiktus;
- 28.12. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu, nors ir būtų neįdomu.
- 28.13. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.
- 28.14. neperstumdyti baldų;
- 28.15. nesėdėti ant palangių;

29. SAUGUS EISMAS

- 29.1. Į kitą kelio pusę pereiti tik pėsčiųjų perėjomis, o jeigu jų nėra, eiti iki sankryžos ir tik joje pereiti kelią gerai pasižvalgius į abi kelio puses ir įsitikinus saugumu. Kai perėjos ir sankryžos nematyti, pereiti kelią stačiu kampu prieš tai įsitikinus, kad saugu ir nebus trukdoma transporto priemonėms;
- 29.2. Pereinant gatvę, mokytojas eina pirmas, o likusieji grupės nariai ramiai, vorele eina iš paskos vienas paskui kitą;
- 29.3. Nespėjus pereiti važiuojamosios dalies reikia stovėti saugumo salelėje arba ant paženklintos (išivaizduojamos) linijos, skiriančios priešingų kryptių transporto srautus ir baigti eiti tik įsitikinus, kad eiti saugu;
- 29.4. Žygiuojant eiti kelkraščiu, tik šviesiuoju paros metu, ne daugiau nei dviem eilėmis, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Keliautojų grupė juda vora - vienas paskui kitą;
- 29.5. Vietose, kur eismas reguliuojamas, vadovautis šviesoforo arba reguliuotojo signalais;
- 29.6. Draudžiama eiti per važiuojamąją dalį tose vietose, kur yra transporto ar pėsčiųjų atitvarai, eiti automagistrale ar greitkelio, nestabdyti pakeleivingų mašinų, motociklų ir pan.;
- 29.7. Draudžiama išėiti iš už stovinčios transporto priemonės ar kitos kliūtis, trukdančios apžvelgti vietą,
- 29.8. Privaloma būti prisisėgus atšvaitą. Tamsiu paros metu ar esant blogam matomumui draudžiama organizuotai žmonių grupei eiti važiuojamąją kelio dalimi;
- 29.9. Visada eiti kartu su grupe. Draudžiama važiuojamoje dalyje be reikalo delsti ar stoviniuoti, trikdyti pėsčiųjų eismą, bėgti;
- 29.10. Draudžiama atsilikti, atsiskirti nuo grupės ir savarankiškai naudotis kitomis transporto priemonėmis;
- 29.11. Pasimetus paskambinti vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.
- 29.12. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
- 29.13. Jeigu išvykos dalyvis tiksliai žino grupės buvimo adresą, kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą. Kategoriškai atsakyti nepažįstamų žmonių siūlomos pagalbos.

29.14. Dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.

29.15. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba būti prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus.

29.16. Dviračio vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsidėję ir užsisegę šalną. Kitiems vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidėjęs ir užsisėgęs šalną.

29.17. Dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklavimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti tik ja ir kuo arčiau jos dešiniojo krašto. Dviračių vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems. Dviračio vairuotojas norėdamas pervaziuoti į kitą gatvės pusę privalo nulipti nuo dviračio ir persivaryti jį per pėsčiųjų perėją į kitą gatvės pusę.

29.18. Dviračių vairuotojams draudžiama:

29.18.1. važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;

29.18.2. važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais;

29.18.3. važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo;

29.18.4. vežti keleivius;

29.18.5. būti velkamiems kitų transporto priemonių;

29.18.6. vilkti kitas transporto priemones;

29.18.7. važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

29.19. artėjant specialiai transporto priemonei su įjungtais švyturėliais ir garso signalais, pėstieji negali pradėti eiti į kitą kelio pusę, o esantys važiuojamojoje dalyje nedelsdami privalo iš jos pasitraukti;

30. KELIAUTOJO ETIKA

30.1. gerbti vietinius gyventojus ir jų tradicijas;

30.2. nesielgti ir nesirengti iššaukiančiai;

30.3. albinant žmones būkite mandagūs, neįkyrūs, tolerantiški;

30.4. nesivelti į jokių konfliktus su vietiniais – iškilus problemai, ją spręskite tik kartu su grupės vadovu;

31. SAVIKONTROLĖ IR HIGIENA

31.1. pajutus menkiausius sveikatos sutrikimus iš karto informuokite mokytoją;

31.2. keliaujant vasarą gamtoje, privalu turėti kepuraitę nuo saulės, kremą nuo saulės, priemones nuo uodų ir erkių, vaistus nuo alergijos;

31.3. Jei vartojami medikamentai – pasirūpinti jais bei pažymėti tai tėvų sutikime, prieš kelionę apie tai informuoti mokytoją;

31.4. mokėti suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

31.5. užklupus audrai ir perkūnijai – nebėgti, o ramiai laukti, kol praeis;

31.6. Lyjant lietui ir esant vėsesniam orui avėti atitinkamą avalynę ir dėvėti striukę ar liempaltį;
31.7. Žygyje avėti tam tinkamą aprangą, avalynę;
31.8. Sportinių varžybų trasų įveikimo metu įvertinti savo galimybes ir nerizikuoti savo sveikata;
31.9. Žaibuojant būti toliau nuo vandens, aukštų pavienių medžių ir laukymių.
31.10. Iš anksto informuoti vadovą apie galimas alergines reakcijas;
31.11. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirūpinti atitinkama apranga ir galvos apdangalu.
Saulės procedūros sveikiausios iki 11 val. ir po 16 val. Saulės procedūrų metu vaikai turi būti su kepuraitėmis ar skarelėmis.

31.12. Plauti rankas prieš ir po valgio bei pasinaudojus tualetu;
31.13. Išmesti maistą, kurio galiojimas pasibaigęs ar jis sugedęs dėl netinkamo laikymo;
31.14. Plauti vaisius ir daržoves;
31.15. Nevalgyti nepažįstamų augalų, grybų;
31.16. Gerti tik geriamąjį vandenį;
31.17. Maisto atliekas šalinti ir šiukšles mesti tik tam skirtose vietose
31.18. Kategoriškai draudžiama vartoti alkoholį, narkotines medžiagas, rūkyti. Pastebėjęs tokius atvejus vadovas nedelsdamas praneša tėvams (globėjams, rūpintojams, po renginio informuoja mokyklos vadovybę

32. APLINKOSAUGA

32.1. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos - neskinti; nemindžioti; nešiukšlinti;
32.2. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų, nesukelti gaisro;
32.3. Laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 m. nuo medynų pakraščių.
Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.

32.4. Laikytis saugaus elgesio taisyklių gamtoje: atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdyti, nelaipioti į medžius.

32.5. Kūrenti laužą tik iš anksto įrengtoje laužavietėje, naujas laužavietes įrenginėti tik su renginio vadovo leidimu.

32.6. Patalpose nepalikti neprižiūrimų degančių žvakių, šildytuvų ar pan.

32.7. Nešiukšlinti: popierių, stiklo tarą ar duženas bei kitas šiukšles palikti šiukšlių dėžėse.

32.8. Jei nėra įrengtų laužaviečių, laužui reikia pasirinkti tinkamą, atvirą vietą. Nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ar vandeniu, sutvarkyti laužavietę.

32.9. Palapines statyti tam skirtose vietose ir ne arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio;

32.10. Kategoriškai draudžiama lankytis buvusiuose kariniuose poligonuose ir karinių dalinių teritorijose, avarinės būklės pastatuose ir prie jų. Nesilankyti vietose, kur vyksta miško ruošimo darbai.

32.11. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.

32.12. Negalima naikinti ir gadinti poilsiaviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, riboženklių ir kt.

33. MAUDYMASIS

33.1. Laikytis maudymosi atviruose telkiniuose, plaukimo įvairiomis vandens transporto priemonėmis taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).

33.2. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.

33.3. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.

33.4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.

33.5. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

33.6. Paplūdimio ir maudymosi ribos vaikams turi būti specialiai pažymėtos. Gylis maudymosi vietoje turi būti ne didesnis kaip 0,7 metro ikimokyklinio amžiaus vaikams ir vaikams, nemokantiems plaukti. Nuo 0,7 metro iki 1,3 metro – mokyklinio amžiaus vaikams ir mokantiems plaukti vaikams.

33.7. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20 C oro temperatūrai, jei vaikai maudosi pirmą kartą. Jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16 C vandens temperatūrai. Maudymosi trukmė nuo 7 iki 30 min.

33.8. Karštomis dienomis vaikai gali maudytis 2 kartus per dieną.

33.9. Gelbėjimo priemonės turi būti parengtos naudoti jas gelbėjimui maudymosi metu.

33.10. Kategoriškai draudžiama renginio dalyviams nardyti, šokinėti iš valtys ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant ar tamsiu paros metu.

33.11. Kategoriškai draudžiama vieniems dalyviams irstyti valtimi.

33.12. Suorganizavęs plaukimą valtėmis, grupės vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiemis kartu) patikrina, ar valtys techniškai tvarkingos, ar yra gelbėjimo priemonės (liemenės, gelbėjimo ratai, virvės ir pan.).

33.13. Valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valtys borto. Neleistina plaukti toliau kaip 100 metrų nuo kranto. Prieš sėsdami į valtį visi apsivelka liemenes. Kitas gelbėjimo inventorius sudedamas į valtį.

33.14. - be mokytojo priežiūros maudytis draudžiama;

33.15. - nesimaudyti pasijutus blogai, smarkiai išilus;

34. NUOTYKIŲ PARKAS

34.1.- laikytis parko trasoms nustatytų ūgio bei amžiaus reikalavimų;

34.2. laikytis parko saugos taisyklių, instruktorių pastabų, įspėjamųjų pranešimų, naudojimosi instrukcijų bei ženklų.

34.3. Laipiojant medžiuose karabinais visada privaloma būti prisisegus prie apsauginių lynų, pažymėtų raudona spalva.

34.4. Vienu metu ant platformos medyje gali būti ne daugiau kaip 3 asmenys, o kliūtyje tik vienas asmuo. Draudžiama lipti į kliūtį, jeigu joje vis dar yra kitas dalyvis arba ant kitos platformos yra 3 asmenys.

34.5. Pereinant nuo vienos kliūties prie kitos, karabinus prie raudonai pažymėtų apsauginių lynų arba žiedų būtina perkabinti po vieną, taip užtikrinant, kad prie saugos lynų yra prikabintas bent vienas karabinas. Jokiu būdu negalima atkabinti abiejų karabinų vienu metu! Tai galioja bet kuriose trasos vietose.

34.6. Nuotykių parke draudžiama:

34.7. Lipti į trasas neturint parko išduotos įrangos ar neišklausius saugos bei naudojimosi instruktažo, taip pat negavus instruktoriaus leidimo.

34.8. Trukdyti kitiems nuotykių parko lankytojams saugiai įveikti kliūtis bei atlikti bet kokius veiksmus, kurie sukeltų pavojų kitų pramogautojų sveikatai ar gyvybei.

34.9. Gadinti nuotykių parko inventorių, išduotą laipiojimo įrangą, žaloti medžius, kuriuose įrengti laipiojimo įrengimai ar kitaip kenkti supančiai aplinkai.

34.10. Persikelti į kitas trasas, į kliūtis patekti arba nuo jų nultipti tam neskirtose vietose.

34.11. Pastebėjus pavojingų kliūčių, reiškinų ar gedimų trasose būtina apie tai informuoti parko personalą ir patiems imtis visų atsargumo priemonių.

34.12. Parko instruktoriai turi teisę bet kada pašalinti saugos taisyklių, instrukcijų bei pastabų nesilaikančius asmenis

V. VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

35. Suteikiama pirmoji pagalba.

36. Esant reikalui kviečiama greitoji pagalba, policija.

37. Apie įvykį informuojami Mokyklos vadovai ir tėvai.

38. Susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičiamas maršrutas arba išvyka nutraukiama.

VI. VEIKSMAI PO IŠVYKOS

39. Mokiniai po išvykos palydimi į mokyklą.

40. Įvertinamas mokinių elgesys ir saugos bei sveikatos instrukcijos laikymasis išvykos metu.

41. Išvykos rezultatai aptariami su mokiniais.

Parengė direktoriaus pavaduotojas ugdymui
Laimutis Jankauskas

(vardas, pavardė didžiosiomis raidėmis)

NVŠ programos mokytojas/a
(pavadinimas)

Kauno Algio Žikevičiaus saugaus vaiko mokyklos
Direktorei Rasai Šerpytienei

PRAŠYMAS
DĖL IŠVYKOS IR UŽSIĖMIMO ORGANIZAVIMO
20.....

Prašau leisti su NVŠ programos mokiniais 2023 m. mėn. d.
(pavadinimas)
vykti į
(renginio pavadinimas, vieta, tikslas, programos turinys)

Išvykimo laikas:

Grįžimo laikas:

Tikslus maršrutas:

Prieš išvyką mokiniams bus praveistas saugaus elgesio instruktažas.

Mokinių sąrašas:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	

Mokytojas: _____
(Vardas, pavardė)

(Parašas)

SUDERINTA:

Direktoriaus pavaduotojas ugdymui

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

**PRANEŠIMAS
APIE TURISTINĮ RENGINĮ**

_____ m. _____ mėn. _____ d. yra organizuojamas

(turistinio renginio pavadinimas (žygis, ekskursija, išvyka))

Renginio tikslas _____

Išvykstama nuo mokyklos ____ d. ____ val. Parvykstama prie mokyklos ____ d. ____ val.

Maršrutas: _____

(Nakvynė _____).

Jūsų vaikas yra supažindintas su renginio programa bei saugaus elgesio ir eismo renginio metu taisyklėmis.

Prašau Jūsų pakartotinai supažindinti savo vaiką su saugaus eismo bei elgesio taisyklėmis.

Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į mokytoją

(mokytojos vardas pavardė, tel)

Rekomenduojame turėti

Mokiniai mokykloje nepriskirti pagrindinei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

**SUTIKIMAS
DĖL DALYVAVIMO TURISTINIAME RENGINYJE**

Susipažinau ir sutinku, kad mano sūnus/dukra: _____

dalyvautų _____ d. _____ renginyje.

Užtikrinu, kad mano vaikas pagal fizinį pajėgumą gali dalyvauti renginyje, neturi specialiųjų ugdymosi poreikių, susipažinęs su saugaus eismo, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais ir jų laikysis. Turistinio renginio metu nevirtos alkoholio bei kitų psichoaktyvių medžiagų ir vykdys mokytojų (turizmo renginio vadovų) nurodymus.

Sutinku, kad mano sūnui/dukkrai būtų suteikta pirmoji medicininė pagalba (jeigu reikės).

Visuomet būsiu pasiekiamas telefonu tel. _____

Abiejų tėvų (globėjų) vardu _____
vardas pavardė Parašas Data

**RENGINIUOSE DALYVAUJANČIŲ MOKINIŲ SAUGOS INSTRUKTAVIMŲ
REGISTRAVIMAS**

Įsakymo data ir Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Gimimo metai	Instruk- tažo data	Trumpas instruktažo turinys	Instruktažo vykdytojo pareigos, vardas, pavardė	Instruktažo vykdytojo parašas	Instruktuito asmens parašas
